

Ocenianie i klasyfikowanie z języka polskiego dla uczniów klasy VI
w roku szkolnym 2024/2025 w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego
w Skrzyszewie

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia klasy VI poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego wynikających z realizowanego przeze mnie programu nauczania.

<i>Lektura i inne teksty kultury, materiał językowy, komunikacja</i>	<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i> Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	<i>ocena dobra</i> Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	<i>ocena bardzo dobra</i> Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:	<i>ocena celująca</i> Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:
<i>Słuchanie</i>	• uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela • wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi • słucha nagrania wzorcowej recytacji • mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu • rozumie polecenia • rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście • rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się	• świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej poprzez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników • energicznie reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie • określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia wartość wysłuchanego tekstu • rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym	• słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu • analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację	• słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu • interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy	• słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych • odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej

		• wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu			recytacji
<i>Czytanie utworów literackich i odbiór tekstów kultury</i>	• czyta teksty współczesne i dawne • poprawnie łączy nazwiska autorów i tytuły dzieł; • odtwarza, relacjonuje przebieg akcji utworu; • potrafi wyodrębnić bohaterów; • odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników • określa temat utworu i poruszony problem • rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinię i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo • wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi • dostrzega różne motywy postępowania bohaterów • odczytując sens utworu, dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm; formułuje wnioski • czyta utwory liryczne i zna	• podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych • nazywa różne motywy postępowania bohaterów • określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego • wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości historycznej • zna rodzaje i gatunki literackie • rozumie ogólny sens poznawanych utworów • rozumie cicho przeczytany tekst • zabiera głos w swobodnych wypowiedziach na tematy związane z lekturą, filmem, teatrem i własnymi przeżyciami • identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki • charakteryzuje osobę	• potrafi sformułować problem i główną myśl utworu; określa przeżycia i uczucia bohaterów literackich; • potrafi wypowiadać się w sposób spójny, logiczny, komunikatywny • samodzielnie i poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania twórczego i odtwórczego, charakterystyki, listu, opisu przeżyć wewnętrznych • zna podstawowe środki poetycko-stylistyczne • rozróżnia pojęcia podmiotu lirycznego i narratora • umie wyjaśnić znaczenie terminów: akcja, wątek, fabuła, narrator, narracja	• uzasadnia w oparciu o tekst motywy działania, przeżycia i uczucia bohaterów • potrafi zanalizować i zinterpretować utwór literacki, teatralny, filmowy • potrafi samodzielnie formułować wnioski • umie sformułować argument na podany temat • dokonuje samodzielnej, pełnej charakterystyki bohatera literackiego • zna cechy gatunków literackich (powieści detektywistycznej, powieści przygodowej, powieści fantastycznej, powieści obyczajowej, bajki, baśni, przypowieści, mitu) • rozróżnia tekst publicystyczny,	• potrafi kreatywnie myśleć • podejmuje działania twórcze

	cechy liryki jako rodzaju literackiego • odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego • czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego • poprawnie wypowiada się na temat przeczytanych powieści; • wymienia rodzaje powieści; • wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze • wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości • posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich • próbuje argumentować i wyciągać wnioski	mówiącą w wierszu • wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, • identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości • rozumie znaczenie terminów realizm i fantastyka • rozumie ogólny sens poznawanych utworów • rozumie cicho przeczytany tekst • zabiera głos w swobodnych wypowiedziach na tematy związane z lekturą, filmem, teatrem i własnymi przeżyciami		informacyjny, reklamowy	
Tworzenie wypowiedzi i (elementy retoryki, mówienie i pisanie)	• sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi • tworzy plan dłuższej wypowiedzi • próbuje stworzyć wypowiedź	• pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logiczną i spójną wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego	• płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej • uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych	• samodzielnie, wyczerpująco i zgodnie z zasadami leksykalnymi, składniowymi i kompozycyjnymi redaguje wypowiedzi	• samodzielnie, twórczo i wzorowo pod względem tematycznym, kompozycyjnym, leksykalnym i stylistycznym

o charakterze argumentacyjnym, • wypowiada się na temat • stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych dba o poprawną wymowę • stara się o estetyczny zapis wypowiedzi • wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę uczestniczenia w dyskusji • streszcza, skraca, parafrazuje tekst • wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów • pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście • opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne • stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową • poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, opisu, charakterystyki • układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytat • wygłasza z pamięci tekst	stanowiska • zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu • stosuje się do zasad poprawnej wymowy • rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia • stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy • uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury • dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację • poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne w formie opowiadania, charakterystyki, opisu, listu; • wykonuje notatkę na podstawie poznanych treści; • wprowadza do wypowiedzi uogólnienia; • rozpoznaje wyrazy nacechowane emocjonalnie; • stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi	argumentów • dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia • aktywnie uczestniczy w dyskusji • wystrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej • pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami • dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu • prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, świadome stosuje retoryczne środki wyrazu • reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej,	pisemne w formie charakterystyki, opisu przeżyć wewnętrznych, opowiadania (twórczego i odtwórczego), listu (prywatnego i oficjalnego) • zabiera głos w dyskusji, sprawnie formułuje wnioski, uzasadnia swoje zdanie, prowadzi logiczną argumentację • umiejętnie gromadzi, wybiera i notuje materiał na określony temat z różnych źródeł • mówi o własnych przeżyciach związanych z lekturą, filmem czy widowiskiem teatralnym	redaguje prace pisemne • podejmuje działania twórcze • bierze udział w konkursach literackich i recytatorskich
---	---	--	---	--

	poetycki, • uzupełnia wypowiedzi wyrazami oceniającymi	• zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonego tekstu • wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną • recytuje tekst poetycki	kłamstwo i manipulację • w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami • pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie • opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki • w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera • recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu • ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie		
--	---	--	--	--	--

			swojej oceny		
Kształceni e językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)	• wie, czym jest błąd językowy • ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego: • rozpoznaje i nazywa części mowy i części zdania; • odróżnia równoważnik zdania od zdania pojedynczego i od zdań złożonych; • zna ogólny podział głosek; • rozróżnia głoski i litery; • potrafi rozpoznawać frazeologizmy; • rozpoznaje wyrazy pokrewne; • rozróżnia aspekt czasownika;	• dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować • rozpoznaje w zdaniu partykułę i wykrzyknik • rozróżnia rodzinę wyrazów i wyrazy pokrewne • wymienia rodzaje zaimków • wskazuje w zdaniu główne części zdania i ich określenia • rozróżnia zdania złożone współrzędnie od podrzędnie złożonych • wymienia podstawowe rodzaje słowników • wymienia poznane znaki interpunkcyjne	• zna rodzaje okoliczników • zna rodzaje podmiotów • rozróżnia zdania współrzędnie i podrzędnie złożone; zna ich rodzaje • rozpoznaje równoważnik zdania • zna pojęcie wyrazów pokrewnych • potrafi utworzyć rodzinę wyrazów • zna pojęcie wyrazów bliskoznacznych • wie, czym jest związek frazeologiczny • uzupełnia wypowiedzi frazeologizmami • posiada praktyczne umiejętności ortograficzne i interpunkcyjne • umiejętnie posługuje się słownikiem języka polskiego i słownikiem ortograficznym	• dokonuje analizy zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych • umiejętnie posługuje się słownikami: ortograficznym, języka polskiego, frazeologicznym, Wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, terminów literackich	• rozszerza wiadomości z poszczególnych działów nauki o języku • pisze bezbłędnie • bierze udział w konkursach ortograficznych, gramatycznych i frazeologicznych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

2. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych i formy aktywności, które będą oceniane na zajęciach.

SPOSOBY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ORAZ ZASADY POPRAWY OCENY.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Oceny bieżące wyrażone stopniem w skali od 6 do 1 będą wystawiane za następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Prace klasowe – na jednej lub dwóch godzinach lekcyjnych, obejmują prace twórcze uczniów sprawdzające stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnych. Uczniowie otrzymują kilka tematów do wyboru – piszą na jeden wybrany temat. Praca powinna zawierać recenzję tłumaczącą ocenę i podkreślającą zalety pracy oraz informację o elementach, które należy poprawić lub nad którymi jeszcze trzeba popracować. Uczniowie nieobecni na pracy klasowej piszą ją na pierwszej lekcji po przyjeździe do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności – w ciągu 2 tygodni. Prace klasowe sprawdzane są w ciągu 2 tygodni. (2-4 w roku szkolnym).

Sprawdziany wiadomości – są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzane w ciągu 2 tygodni. Sprawdziany przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu lub po zrealizowaniu materiału w semestrze czy roku. (3-6 w roku szkolnym). Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli.

Sprawdziany oceniamy według systemu punktowego. Spisywanie (ściąganie) na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Dyktanda – przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych interpunkcyjnych (1 dyktando w semestrze). Dyktanda sprawdzane będą w ciągu 2 tygodni. Każde dyktando sprawdza stopień opanowania pewnych zasad ortograficznych. Dyktanda będą oceniane następująco:

- celujący – bezbłędnie,
- bardzo dobry - 1-2 błędy
- dobry – 3-4 błędy
- dostateczny –5-6 błędów
- dopuszczający –7-8 błędów
- niedostateczny – 9 i więcej błędów

Kartkówki – z trzech ostatnich tematów lekcji. Trwają 15-20 minut, są niezapowiadane i zapowiadane (4-6 kartkówki w semestrze).

Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki będą oceniane w systemie punktowym z przełożeniem na stopnie w skali 1 - 6

100% - (6) celujący

99% - 97% - (5+) bardzo dobry (+)

96% - 93% - (5) bardzo dobry

92% - 90% - (5-) bardzo dobry (-)

89% - 87% - (4+) dobry (+)

86% - 78% - (4) dobry

77% - 75% - (4-) dobry (-)

74% - 69 % - (3+) dostateczny (+)

68% - 56% - (3) dostateczny

55% - 50% - (3-) dostateczny (-)

49% - 46 % - (2+) dopuszczający (+)

45 %- 34% - (2) dopuszczający

33% - 30% - (2-) dopuszczający (2-)

29% - 0% - (1) – niedostateczny (1)

Wypowiedzi ustne – spójna odpowiedź na pytania nauczyciela. W wypowiedzi ustnej ocenie podlega:

- znajomość zagadnienia;
- precyzja, jasność, oryginalność ujęcia tematu; (2-3 w półroczu).

Praca w zespole – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń. Ocenie podlegają umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy grupowej;
- efektywne współdziałanie;
- wywiązywanie się z powierzonych ról;
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy; (2- 4 w półroczu).

Recytacja – uczniowie przygotowują recytację fragmentów prozy lub utworu poetyckiego (w zależności od wymagań w danej klasie).
Co najmniej jedna recytacja w ciągu semestru. Kryteria oceny recytacji:

- Zgodność z tekstem;
- Płynność recytacji (bez poprawek, czekania na podpowiedź);
- Przestrzeganie znaków przestankowych;
- Dostosowanie tempa recytacji i barwy głosu do treści oraz nastroju wybranego fragmentu;
- Gesty i mimika;
- **Pierwszy warunek – dopuszczający**
- **Pierwszy i drugi warunek – dostateczny**
- **Pierwszy, drugi i trzeci warunek – dobry**
- **Pierwszy, drugi, trzeci i czwarty warunek – bardzo dobry**
- **Wszystkie warunki – celujący**
- **Prace pisemne twórcze** – badają umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych. W pracy twórczej ocenie podlega:
 - o zrozumienie tematu;
 - o znajomość opisywanych zagadnień;
 - o sposób prezentacji;
 - o znajomość danej formy wypowiedzi;

- o poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna;
- o konstrukcja pracy i jej forma graficzna (2 - 4 w półroczu).

USTALANIE OCENY KLASYFIKACYJNEJ ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

- Ustalenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej lub rocznej dokonuje się na podstawie co najmniej pięciu ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w wyniku różnych form sprawdzania jego osiągnięć edukacyjnych.
- Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wyliczoną z ocen cząstkowych uzyskanych w danym semestrze. Na ocenę największy wpływ mają stopnie z prac klasowych, dłuższych sprawdzianów, następnie z odpowiedzi ustnych, testów z lektur,

Formami pracy ucznia podlegającymi ocenie i sposobami ich oceny są:

- 1) odpowiedź ustna ucznia;
- 2) kartkówka dotycząca materiału z maksymalnie trzech ostatnich tematów realizowanych, nie musi być zapowiadana;
- 3) pisemne prace kontrolne – prace klasowe (sprawdziany), obejmujące wiedzę i umiejętności z danego działu programowego lub większą partię materiału
- określoną przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, termin i zakres winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym;
- 4) zadania i ćwiczenia wykonywane samodzielnie na zajęciach edukacyjnych, przy tablicy;
- 5) praca na lekcji – wykonywanie zadań i ćwiczeń, samodzielnie napisane notatki, prace w postaci dłuższych wypowiedzi pisemnych lub samodzielnie
- rozwiązane zadania w zeszycie lub na karcie pracy - wykonane w czasie lekcji;
- 6) zadania, ćwiczenia i inne prace - wykonane jako praca w zeszycie;
- 7) prezentacja pracy zespołowej;

- 8) wytwory, prezentacje;
- 9) inne aktywności (wynikające ze specyfiki przedmiotu), np.: praca praktyczna z wykorzystaniem komputera, recytacja, kompetencje czytelnicze – znajomość
- 10) treści lektur, dyktanda.
- Wskazane jest posiadanie tekstu lektury w czasie jej omawiania.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

1. Za przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia, zgodnie z terminem i trybem ustalonym w statucie szkoły.
2. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia przygotowuje dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności. Nauczyciel prowadzący ustala termin pisania sprawdzianu podczas zajęć dodatkowych lub godziny dostępności.
3. Dodatkowy sprawdzian wiedzy i umiejętności odbywa się najpóźniej na trzy dni przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej, a wyniki sprawdzianu muszą być przedstawione dyrektorowi szkoły najpóźniej dzień przed zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
4. Zasady konstrukcji sprawdzianu są takie jak przy konstruowaniu innych prac pisemnych i zostały ustalone w statucie.
5. Wyniki dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności są ostateczne.
6. Oceniony sprawdzian zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy oddziału, a ocenę nauczyciel prowadzący dane zajęcia wpisuje do dziennika elektronicznego.
7. Poprawa oceny rocznej następuje w przypadku, gdy sprawdzian został napisany na wyższą ocenę niż ocena przewidywana, wtedy nauczyciel wystawia ocenę roczną zgodną z oceną na dodatkowym rocznym sprawdzianie wiedzy i umiejętności.
8. Ocena roczna ustalona w wyniku dodatkowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności nie może być niższa od oceny przewidywanej niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

Opracowały: E.Tomaszewska, J.Paczkowska , K. Stogowska

